

СУТЬ ТА МЕТОДИ ВДОСКОНАЛЕННЯ УПРАВЛІННЯ ФІНАНСОВИМ РЕЗУЛЬТАТОМ ПІДПРИЄМСТВА

¹ Вінницький національний технічний університет

Анотація

Розглянуто підходи до визначення суті поняття «фінансовий результат», висвітлено особливості формування фінансового результату діяльності підприємства та запропоновано методи підвищення ефективності управління ним.

Ключові слова: фінансовий результат, управління фінансовими результатами, прибуток, збиток, витрати.

Abstract

Approaches to the definition of the essence of the concept of "financial result" are considered, the features of the formation of the financial result of the enterprise's activity are reflected, and methods for improving the efficiency of its management are proposed.

Key words: financial result, financial results management, profit, loss, expenses.

Вступ

Розвиток ринкових відносин в Україні зумовлює необхідність більш обережного підходу до управління сучасними підприємствами. При цьому для прийняття зважених управлінських рішень необхідна достовірна інформація про результати фінансово-економічної діяльності, яка формується з урахуванням особливостей управління підприємством та його організаційної структури. Це спричинено тим, що основною ціллю кожного комерційного підприємства є отримання стабільного фінансового результату, який відображає всі аспекти його господарської діяльності.

Виклад основних результатів дослідження

Відомо, що основним економічним фактором, що визначає рентабельність діяльності підприємства, є фінансовий результат, який є комплексним показником, що узагальнює всі результати його фінансово-економічної діяльності та визначає ефективність господарювання.

У вітчизняній правовій базі тлумачення поняття «фінансові результати» відсутнє, що свідчить про незавершеність теоретичного дослідження його економічного змісту. Та незважаючи на це в П(С)БО 3 «Звіт про фінансові результати» [1] містить визначення таких економічних понять, як «прибуток» і «збиток», які таким чином є основними фінансовими результатами будь-якого підприємства, що здійснює господарську діяльність. Згідно з Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» [2], прибуток визначається як сума, на яку доходи перевищують пов'язані з ними витрати А збиток як перевищення суми витрат над сумою доходу, для отримання якого були здійснені ці витрати.

Проте в науковій літературі існують різні визначення понять «прибуток» та «фінансовий результат». Так, О. Базилінська вважає, що прибуток – це основне джерело фінансування виробничого та соціального розвитку підприємства, а також як найважливіше джерело формування державного бюджету. Відповідно, підприємство і держава однаково зацікавлені в безперервному збільшенні прибутку [3]. Л. Дончак та О. Ціхановська стверджують, що прибуток є частиною чистого доходу (виручки від реалізації), який отримують суб'єкти господарювання після реалізації продукції [4, с.253].

Таким чином, у загальному розумінні фінансовий результат підприємства можна розглядати як кінцевий показник або результат його господарської діяльності, яким може бути прибуток або збиток. Для визначення фінансового результату підприємства за звітний період необхідно порівняти доходи фінансового періоду та витрати, здійснені для отримання цих доходів.

Прибуток – основне фінансове джерело розвитку підприємства: його інвестування, вдосконалення матеріальної бази та покращення продукції. Чим більше підприємство отримує прибутку, тим меншою є потреба залучати грошові кошти із зовнішніх джерел, оскільки в такому випадку підприємство здатне розвиватися та забезпечувати реалізацію своїх стратегічних цілей за рахунок самофінансування. Причому на відміну від інших внутрішніх джерел фінансових ресурсів підприємства прибуток є джерелом, що постійно відтворюється. Керівництво підприємства зацікавлене використовувати

прибуток, який залишається в його розпорядженні, на вирішення виробничих завдань і соціальних проблем. Пов'язаних з розвитком підприємства. Тоді як робітники підприємства зацікавлені в тому, щоб якомога більший обсяг одержуваного прибутку спрямовувався на матеріальне заохочення та соціальні виплати.

Поняття «збиток» є протилежним за змістом від поняття «прибуток», але теж виражає зміст поняття «фінансовий результат». Порядок формування збитку як негативного фінансового результату діяльності підприємства, нічим не відрізняється від порядку формування прибутку, як позитивного такого результату, тобто збиток також визначається як різниця між доходами та витратами суб'єкта господарювання, лише результат буде від'ємним.

Під управлінням фінансовим результатом розуміють систему організаційно-управлінських заходів, спрямованих на визначення найефективніших методів формування саме позитивного результату – прибутку, а також його розподілу та використання з метою забезпечення стабільного розвитку підприємства та підвищення його конкурентоспроможності та ринкової вартості.

Ефективність управління фінансовим результатом господарської діяльності підприємства забезпечується здійсненням у чіткій послідовності певних заходів, які передбачають реалізацію відповідних управлінських рішень, спрямованих на удосконалення господарської діяльності. Досягти ефективного управління фінансовим результатом неможливо без здійснення якісного аналізу фінансового стану підприємства, який включає аналіз його фінансово-господарської діяльності за певними напрямками.

Запорукою отримання позитивного фінансового результату операційної діяльності підприємства є зниження собівартості продукції, що передбачає підвищення ефективності управління витратами. Цього можна досягти за рахунок: раціоналізації структури витрат підприємства; удосконалення методів обліку і контролю за витратами; покращення мотивації працівників до зниження виробничих витрат; приділення більшої уваги визначенню фінансового ризику врахування його при прогнозах розрахунках.

Висновки

Таким чином, позитивним фінансовим результатом діяльності підприємства є прибуток. Одержання прибутку є однією з найважливіших умов забезпечення подальшої роботи будь-якого суб'єкта господарювання і обов'язковою умовою зміцнення позиції підприємства на ринку, покращення його інвестиційної та комерційної діяльності. За рахунок податкових надходжень від прибутку здійснюється наповнення бюджету країни. Для підвищення ефективності управління фінансовим результатом діяльності підприємства необхідно якісно і своєчасно оцінювати його фінансовий стан, а також налагодити ефективне управління витратами підприємства.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Положення (стандарт) бухгалтерського обліку № 3 «Звіт про фінансові результати» МФУ №87 від 31.03.1998 р.
2. Про затвердження Національного положення (стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності». Зареєстровано в Міністерстві юстиції України 28 лютого 2013 р. за №336/22868. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0336-13#Text>.
3. Базилінська О.Я. Фінансовий аналіз: теорія та практика. К.: Центр учбової літератури, 2011. 328 с
4. Дончак Л.Г., Ціхановська О.М. Ділова активність підприємства та шляхи її зміцнення. Економіка та управління підприємствами. 2017. Випуск 10. С. 250-255.

Бесараб Вероніка Олександрівна – студентка групи МФКз-18бз, факультет менеджменту та інформаційної безпеки, Вінницький національний технічний університет, Вінниця, e-mail: veronika.besarab1@gmail.com

Науковий керівник: **Віталій Володимирович Зянько** – доктор економічних наук, професор, завідувач кафедри фінансів та інноваційного менеджменту, Вінницький національний технічний університет, м. Вінниця.

Besarab Veronika Alexandrovna – student of the МФКз-18бз group, Faculty of Management and Information Security, Vinnitsa National Technical University, Vinnitsa, e-mail: veronika.besarab1@gmail.com

Supervisor: **Zianko Vitalii V.** - Doctor of Economics, Professor, Head of the Department of Finance and innovative management, Vinnitsia National Technical University. Vinnitsa.